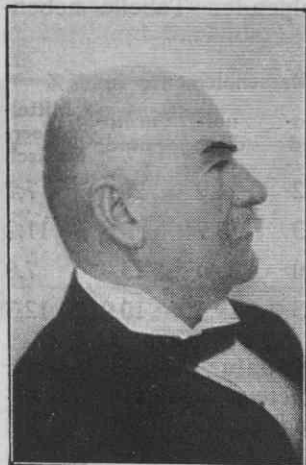

Др. Сима Тројановић.

Петар Ж. Петровић — Београд

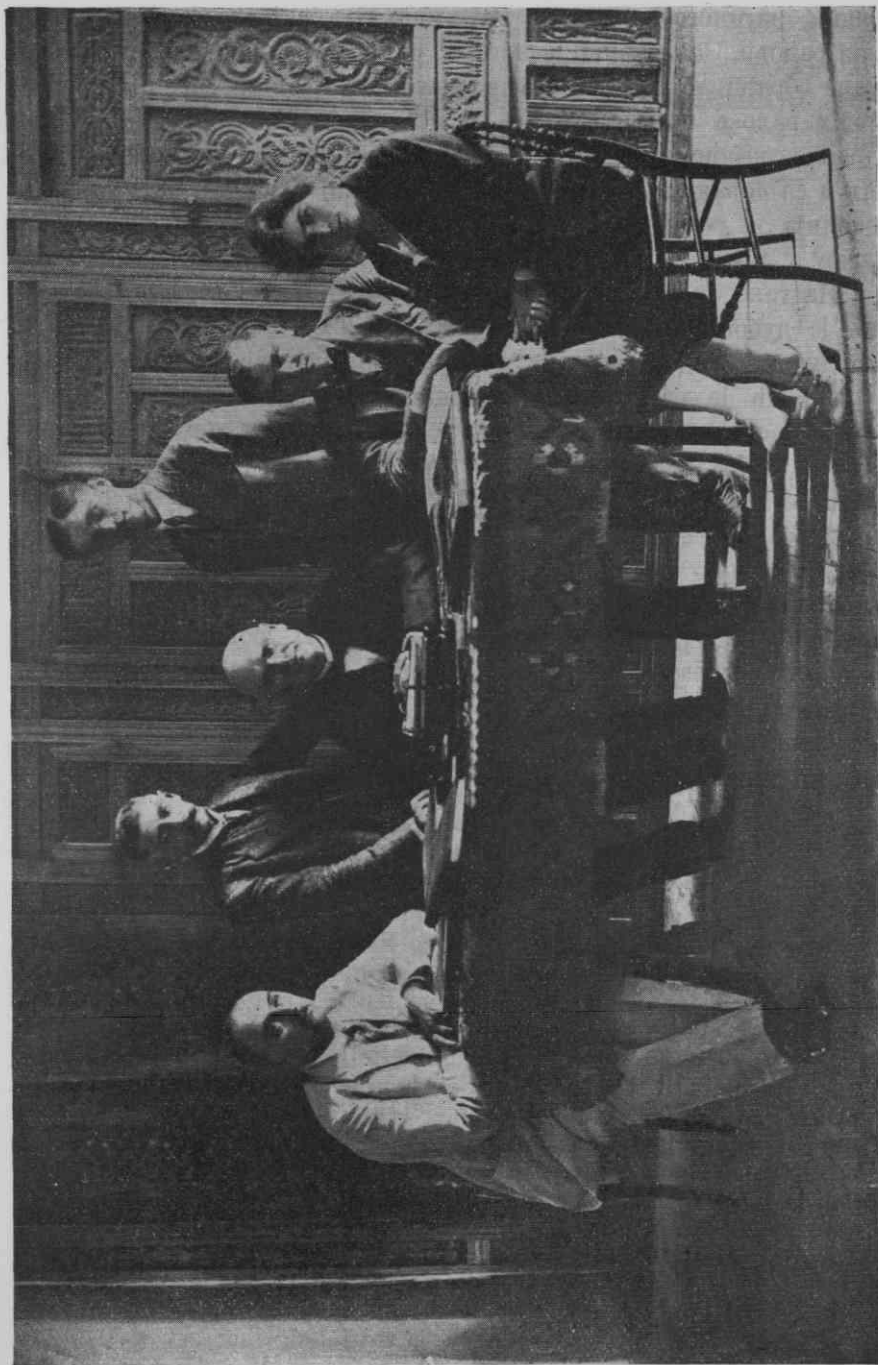
С. Тројановић

Пред крај прошлога века јавља се живљи покрет домаћих писаца на српској националној науци. Широко поље етнолошких истраживања и проучавања чекало је још увек спремне раднике да забразде по његову пољу. Међу првим радницима на том пољу био је, у почетку више као дилетант него као етнолошки стручњак, Сима Тројановић, који је, тек после накнадних етнолошких и музеолошких студија, успео да постане њен први и први претставник.

Др. Сима Тројановић рођен је у Шапцу 15 фебруара 1862 год. (по новом кал.). Похађао је школе у Шапцу, Винковцима иу Београду, а матуру је положио у Берну. Студирао је у Цириху и Вицбургу, а докторат положио у Хајделбергу 1885 год. из биолошке групе с антропологијом. Био је наставник и професор гимназије у Чачку, Лозници и у Београду. Слушао је етнолошка и музеолошка предавања четири семестра у Минхену, Прагу и у Бечу, а по повратку у отаџбину постављен је за помоћника кустоса у Народном музеју у Београду. Год. 1901 Тројановић је постао управник новооснованог Етнографског музеја у Београду. На тој дужности је био пуних двадесет година. За професора етнологије на Филозофском факултету у Скопљу изабран је 1921 год. Умро је у Београду 21 новембра 1935 год. као пензионисани универзитетски професор.

Научни рад пок. Тројановића био је плодан, разноврсан и може се поделити углавном на три дела: биолошко-антрополошки, етнолошки и на музеолошки.¹ Његови научни радови нису још довољно оцењени. По свој прилици најуспелији су му биолошко-антропо-

¹ Библиографију Тројановићевих радова видети у Гласнику Етнографског музеја у Београду, књ. VII 143.

Емил Цветић Никола Зега Сима Тројановић В. Дробњаковић Нико Жуланић М. Л. Лапчевић
Директор С. Тројановић са особјем Етнографског музеја у Београду, 1920.

лошки, најмногобројнији су етнолошки, а најзначајнији музеолошки радови. Занимљиво је истаћи, да је Тројановић све три научне гране обрађивао подједнаком вољом и без прекида почев од својих првих радова (1889 год.) па до последњих. Благодарећи личном здрављу, необичној вољи, прегнућу и одличним везама, поред осталих и са Јованом Цвијићем, он је на напој науци радио скоро пет деценија и успео је да положи основ данашњем Етнографском музеју у Београду.

На тако опсежном и плодном пољу етнолошког рада Тројановић је дубоко заорао своје довољно неизоштено перо. Разор је био дубок, плод бујан, али за њега непрегледан и непречишћен. Тројановић је располагао огромном етнолошком грађом, коју је сабрао посредно или непосредно поглавито међу Србима. Али Тројановић, нажалост, нине био систематичар да лу сакупљену грађу среди по захтевима савремене науке, да је до краја искористи, па штавише она је, због тога, и њему самом остала довољно незапажена. Ипак оно што се несумњиво мора признати Тројановићу као етнолошком писцу и истраживачу, он је први, после Вука, страније заинтересовао научни свет о животу, обичајима и особинама српског народа. Његови радови о Проклетијама, о Убијању стараца, Трепановању, Снахачењу, Кувади и др. били су веома запажени и предмет су још и данашњих интересовања наших и страних писаца.

Zusammenfassung.

Dr. Sima Trojanović, Direktor des Ethnographischen Museums in Beograd, später Professor an der philosophischen Fakultät in Skoplje, wurde geboren 15. II. 1862 und starb am 21. XI. 1935 in Beograd. In seiner wissenschaftlichen Tätigkeit beschäftigte er sich mit Forschungen über biologische, anthropologische, ethnologische und museologische Fragen. Die Grundlagen des heutigen Ethnographischen Museums in Beograd stammen von ihm. Nach Vuk Karadžić stellte er sich ali seine Lebensaufgabe, bei den Wissenschaftlern ein vielseitiges Interesse für das Leben, die Gebräuche und Eigenschaften der serbischen Nation zu erwecken. Einige seiner Arbeiten waren sehr geschätzt und in großer Erachtung und sind noch heute Gegenstand des Interesses unserer und ausländischer Schriftsteller.